PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2020/589

od 23. travnja 2020.

o primjerenosti nadležnog tijela Republike Južne Afrike u skladu s Direktivom 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2020) 2026)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ ([1]), a posebno njezin članak 47. stavak 3. prvi podstavak,

budući da:

(1) U skladu s člankom 47. stavkom 1. Direktive 2006/43/EZ države članice mogu dopustiti da se nadležnim tijelima treće zemlje dostavi radna dokumentacija revizije ili druge isprave u posjedu ovlaštenih revizora ili revizorskih društava kojima su izdale dozvolu za rad te izvješća o inspekciji ili istrazi u vezi s predmetnim revizijama samo ako ta nadležna tijela ispunjavaju zahtjeve koje je Komisija ocijenila primjerenima te ako postoje praktični dogovori na temelju reciprociteta između njih i nadležnih tijela predmetnih država članica.

(2) Odluka o primjerenosti na temelju članka 47. stavka 3. Direktive 2006/43/EZ ne odnosi se na ostale posebne zahtjeve za dostavu radne dokumentacije revizije i drugih isprava u posjedu ovlaštenih revizora ili revizorskih društava te izvješća o inspekciji ili istrazi, primjerice na sporazum o praktičnim dogovorima na temelju reciprociteta među nadležnim tijelima iz članka 47. stavka 1. točke (d) Direktive 2006/43/EZ, ni na zahtjeve za prijenos osobnih podataka iz članka 47. stavka 1. točke (e) te direktive.

(3) Suradnja u obliku dostave radne dokumentacije revizije ili drugih isprava u posjedu ovlaštenih revizora ili revizorskih društava te izvješćâ o inspekciji ili istrazi nadležnom tijelu treće zemlje odražava znatan javni interes za provedbu nezavisnog javnog nadzora. Stoga bi nadležna tijela država članica trebala u okviru praktičnih dogovora iz članka 47. stavka 2. Direktive 2006/43/EZ osigurati da nadležno tijelo Južne Afrike sve dokumente koji su mu dostavljeni u skladu s člankom 47. stavkom 1. te direktive upotrebljava samo za obavljanje zadaća javnog nadzora, vanjskog osiguranja kvalitete i istraga revizora i revizorskih društava.

(4) Pri provedbi inspekcije ili istrage, ovlašteni revizori i revizorska društva ne smiju nadležnom tijelu Južne Afrike davati pristup svojoj radnoj dokumentaciji revizije ili drugim ispravama ili ih prenositi tom tijelu pod bilo kojim uvjetima osim onih koji su utvrđeni u članku 47. Direktive 2006/43/EZ i u ovoj Odluci.

(5) Ne dovodeći u pitanje članak 47. stavak 4. Direktive 2006/43/EZ, države članice trebale bi osigurati da se, za potrebe javnog nadzora, osiguranja kvalitete i istrage ovlaštenih revizora i revizorskih društava, kontakti između ovlaštenih revizora ili revizorskih društava kojima su izdale dozvolu za rad i nadležnog tijela Južne Afrike odvijaju preko nadležnih tijela predmetnih država članica.

(6) U skladu s člankom 47. stavkom 1. točkom (d) Direktive 2006/43/EZ, mogućnost da države članice dopuste da se radna dokumentacija revizije ili druge isprave u posjedu ovlaštenih revizora ili revizorskih društava kojima su izdale dozvolu za rad te izvješća o inspekciji ili istrazi dostave nadležnom tijelu Južne Afrike ovisi o postignutim praktičnim dogovorima predmetnih nadležnih tijela.

([1]) SL L 157, 9.6.2006., str. 87.

(7) Države članice trebale bi osigurati da se takvi praktični dogovori između njihovih nadležnih tijela i nadležnog tijela Južne Afrike postignu na temelju reciprociteta i da podliježu uvjetima iz članka 47. stavaka 1. i 2. Direktive 2006/43/EZ, uključujući zaštitu svih poslovnih tajni i poslovnih interesa, uključujući industrijsko i intelektualno vlasništvo, sadržanih u toj dokumentaciji koja se odnosi na subjekte koji su predmet revizije ili na ovlaštene revizore i revizorska društva koji su provodili reviziju tih subjekata.

(8) Ako dostava radne dokumentacije revizije ili drugih isprava u posjedu ovlaštenih revizora ili revizorskih društava te izvješćâ o inspekciji ili istrazi nadležnom tijelu Južne Afrike uključuje prijenos osobnih podataka, takav je prijenos zakonit samo ako je u skladu i sa zahtjevima o međunarodnom prijenosu podataka utvrđenima u Uredbi (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]). Člankom 47. stavkom 1. točkom (e) Direktive 2006/43/EZ stoga se propisuje da države članice moraju osigurati da prijenos osobnih podataka između njihovih nadležnih tijela i nadležnog tijela Južne Afrike bude u skladu s primjenjivim načelima i pravilima o zaštiti podataka, posebno s odredbama poglavlja V. Uredbe (EU) 2016/679. Države članice trebale bi osigurati odgovarajuće zaštitne mehanizme za prijenos osobnih podataka u skladu s člankom 46. Uredbe (EU) 2016/679. Osim toga, države članice trebale bi se pobrinuti da nadležno tijelo Južne Afrike ne objavljuje osobne podatke iz dostavljenih dokumenata bez prethodne suglasnosti nadležnih tijela predmetnih država članica.

(9) Neovisni regulatorni odbor za revizore (IRBA) nadležno je tijelo Južne Afrike za javni nadzor, vanjsko osiguranje kvalitete i istrage revizora i revizorskih društava. IRBA primjenjuje prikladne zaštitne mjere kojima se postojećim ili bivšim zaposlenicima IRBA-e zabranjuje i kažnjava odavanje povjerljivih informacija trećim osobama ili tijelima. Prema južnoafričkom Zakonu o reviziji iz 2005. i IRBA-inu Kodeksu ponašanja, IRBA nadležnim tijelima država članica smije dostavljati dokumente ekvivalentne onima iz članka 47. stavka 1. Direktive 2006/43/EZ.

(10) Dokumenti dostavljeni IRBA-i provođenjem inspekcija i izvješća o inspekciji smiju se prosljeđivati samo uz suglasnost revizora ili revizorskog društva registriranih pri IRBA-i. Taj bi zahtjev mogao stvarati poteškoće u provedbi zahtjevâ o regulatornoj suradnji iz članka 47. Direktive 2006/43/EZ. Stoga bi Komisija trebala pomno pratiti i preispitivati regulatornu suradnju IRBA-e i nadležnih tijela država članica kako bi se procijenilo predstavlja li zahtjev za suglasnost prepreku razmjeni informacija u praksi.

(11) IRBA je nadležno tijelo odgovorno za suradnju i sklapanje bilateralnih sporazuma o dostavi radne dokumentacije revizije s nadležnim tijelima država članica. Povjerljivost radne dokumentacije revizije osigurana je običajnim pravom Južne Afrike o čuvanju poslovne tajne, kojim se utvrđuje opća profesionalna dužnost i obveza revizora da poštuje povjerljivost podataka o klijentu.

(12) Na temelju zakona i drugih propisa Južne Afrike, na IRBA-u se može primjenjivati zahtjev za prosljeđivanjem informacija iz *članka 47. stavka 1.* Direktive 2006/43/EZ „odgovarajućem regulatornom tijelu”, ali IRBA ima diskrecijske ovlasti odlučiti bi li takvo prosljeđivanje informacija bilo u skladu sa zaštitom javnosti i *javnog interesa*. Prilikom potpisivanja bilateralnih sporazuma s IRBA-om, nadležna tijela država članica mogu zahtijevati da IRBA zatraži njihovo prethodno odobrenje kad je primorana proslijediti „odgovarajućem regulatornom tijelu” sve informacije dobivene tijekom suradnje koje nisu javno dostupne. Nadalje, nadležna tijela trebala bi razmotriti zahtjev da IRBA smije prosljeđivati takve informacije samo subjektima navedenima u sporazumima, navodeći da bi ti subjekti trebali te informacije tretirati kao povjerljive i povlaštene. Usto, obrada osobnih podataka može se provoditi samo za određenu svrhu iz ove Odluke, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 3. i članku 1. te u skladu s uvjetima navedenima posebno u uvodnoj izjavi 8. ove Odluke.

([2]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

(13) U skladu s člankom 1. Provedbene odluke Komisije (EU) 2016/1010 ([3]), nekoliko nadležnih tijela trećih zemalja ili državnih područja, uključujući IRBA-u, ocijenjeno je primjerenima u smislu članka 47. stavka 1. točke (c) Direktive 2006/43/EZ za potrebe dostave radne dokumentacije revizije ili drugih isprava te izvješća o inspekciji i istrazi. U skladu s člankom 3. Provedbene odluke (EU) 2016/1010, ta se provedbena odluka prestala primjenjivati na IRBA-u 1. kolovoza 2019.

(14) Iako IRBA nije sklopila bilateralne sporazume s nadležnim tijelima država članica prije 31. srpnja 2019., neke su države članice iskazale interes za suradnju s IRBA-om.

(15) Odbor europskih tijela za nadzor revizije (CEAOB) ponovno je ocijenio pravni okvir u Južnoj Africi na temelju Zakonu o reviziji iz 2005., koji se nije mijenjao od donošenja Provedbene odluke (EU) 2016/1010. Uzimajući u obzir tehničku *ocjenu* CEAOB-a iz članka 30. stavka 7. točke (c) Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]), IRBA ispunjava zahtjeve koje bi za potrebe članka 47. stavka 1. točke (c) Direktive 2006/43/EZ trebalo proglasiti primjerenima.

(16) Ova Odluka ne utječe na sporazume o suradnji iz članka 25. stavka 4. Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([5]).

(17) Nijedan zaključak o primjerenosti zahtjeva koje ispunjavaju nadležna tijela treće zemlje u skladu s člankom 47. stavkom 3. prvim podstavkom Direktive 2006/43/EZ ne prejudicira nijednu odluku koju bi Komisija mogla donijeti u pogledu ekvivalentnosti sustava javnog nadzora, osiguranja kvalitete te istražnih i kaznenih sustava za revizore i revizorske subjekte te treće zemlje u skladu s člankom 46. stavkom 2. te direktive.

(18) Cilj je ove Odluke osigurati učinkovitu suradnju nadležnih tijela država članica i IRBA-e. Svrha joj je tim tijelima omogućiti da obavljaju svoje zadaće javnog nadzora i vanjskog osiguranja kvalitete i provedbe istraga te istodobno zaštititi prava predmetnih strana. Ako nadležno tijelo države članice odluči postići praktični dogovor na temelju reciprociteta s IRBA-om kako bi omogućilo dostavu radne dokumentacije revizije ili drugih isprava u posjedu ovlaštenih revizora ili revizorskih društava te izvješćâ o inspekciji ili istrazi, predmetna država članica dužna je obavijestiti Komisiju o praktičnim dogovorima postignutima na temelju reciprociteta s IRBA-om kako bi Komisija mogla procijeniti je li suradnja u skladu s člankom 47. Direktive 2006/43/EZ.

(19) Krajnji je cilj suradnje nadležnih tijela država članica i IRBA-e u području revizorskog nadzora izgraditi uzajamno povjerenje u sustav nadzora druge strane i povećati usklađenost kvalitete revizije. Takvo uzajamno povjerenje i usklađenost temeljili bi se na ekvivalentnost sustavâ nadzora revizije Unije i Južne Afrike. Tako bi dostava radne dokumentacije revizije ili drugih isprava u posjedu ovlaštenih revizora ili revizorskih društava te izvješćâ o inspekciji ili istrazi trebala u konačnici postati iznimka.

(20) S obzirom na to da ne postoji praktično iskustvo u nadzornoj suradnji s IRBA-om i da nije moguće ocijeniti je li zahtjev da IRBA dobije prethodnu suglasnost revizora ili revizorskog društva za prosljeđivanje isprava dobivenih pri provedbi inspekcija i izvješća o inspekciji prepreka razmjeni informacija u praksi, ova bi se Odluka trebala primjenjivati tijekom ograničenog razdoblja.

([3]) Provedbena odluka Komisije (EU) 2016/1010 od 21. lipnja 2016. o prikladnosti nadležnih tijela određenih trećih zemalja i državnih područja na temelju Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 165, 23.6.2016., str. 17.).

([4]) Uredba (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o posebnim zahtjevima u vezi zakonske revizije subjekata od javnog interesa i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2005/909/EZ (SL L 158, 27.5.2014., str. 77.).

([5]) Direktiva 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu i o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 390, 31.12.2004., str. 38.).

(21) Komisija će neovisno o vremenskom ograničenju redovito pratiti tržišna kretanja, razvoj nadzornih i regulatornih okvira te učinkovitost suradnje u području nadzora, uzimajući u obzir iskustvo stečeno tijekom te suradnje i povratne informacije država članica. Konkretno, Komisija može preispitati ovu Odluku u bilo kojem trenutku prije isteka njezine valjanosti ako zbog relevantnih kretanja bude potrebno ponovno ocijeniti izjavu o primjerenosti utvrđenu ovom Odlukom. Na temelju takve ponovne ocjene ova bi se Odluka mogla staviti izvan snage.

(22) Europski nadzornik za zaštitu podataka dostavio je mišljenje 3. prosinca 2019.

(23) Mjere iz ove Odluke u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 48. stavka 1. Direktive 2006/43/EZ,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

IRBA ispunjava zahtjeve koji se smatraju primjerenima u smislu članka 47. stavka 1. točke (c) Direktive 2006/43/EZ za potrebe dostave radne dokumentacije revizije ili drugih isprava te izvješća o inspekciji i istrazi na temelju članka 47. stavka 1. te direktive.

Članak 2.

Ako su radna dokumentacija revizije ili druge isprave u posjedu ovlaštenih revizora ili revizorskih društava u isključivom posjedu ovlaštenog revizora ili revizorskog društva registriranog u državi članici koja nije država članica u kojoj je registriran revizor grupe i čije je nadležno tijelo zaprimilo zahtjev IRBA-e, države članice dužne su osigurati da se ta dokumentacija ili isprave dostavljaju nadležnom tijelu koje upućuje zahtjev samo ako je nadležno tijelo prve države članice dalo svoju izričitu suglasnost za dostavu.

Članak 3.

Ova Odluka primjenjuje se od 1. svibnja 2020. do 30. travnja 2026.

Članak 4.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. travnja 2020.

Za Komisiju
Valdis DOMBROVSKIS
Izvršni potpredsjednik